

YTTRANDE

Datum
2026-05-25

Dnr
R 29-2026

1 (1)

Justitieombudsmannen
Thomas Norling

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian En brottsbekämpande verksamhet hos Försäkringskassan (Ds 2026:4)

(S2026/00444)

Riksdagens ombudsmän (JO) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på promemorian. Jag har, utifrån de aspekter JO primärt har att beakta, inget att erinra mot förslagen. Jag vill dock framföra följande synpunkter angående tillsyn.

Försäkringskassan har en viktig samhällsfunktion och förslagen i promemorian innebär att myndighetens verksamhet ska utökas till att innefatta vissa åtgärder som inskränker enskildas fri- och rättigheter. Myndigheten ska bl.a. ges möjlighet att använda särskilda tvångsmedel, såsom beslag och kroppsbesiktning. Sådan verksamhet är helt ny för Försäkringskassan. Både utifrån samhällets och de enskildas perspektiv finns det därför ett intresse av en väl dimensionerad och effektiv kontroll över myndigheten.

I Försäkringskassans verksamhet uppstår löpande olika frågor och problem av mer eller mindre allvarlig karaktär som varken en extraordinär tillsynsmyndighet som JO med sitt vida tillsynsuppdrag och begränsade resurser, eller Inspektionen för socialförsäkring med sitt fokus på övergripande systemfel, fångar upp. Om de föreslagna nya befogenheterna införs uppstår ett ökat behov av tillsyn. Frågan om tillsyn har emellertid inte behandlats i promemorian. Hur en oberoende ordinär tillsyn i nu aktuellt avseende kan säkerställas bör därför behandlas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Yttrandet har beslutats av JO Thomas Norling. Dokumentet har fastställts digitalt och har ingen underskrift.

Seniora rättssakkunniga Sofia Lönnberghar föredragit ärendet och byråchefen Anneli Svensson har deltagit i beredningen.